

Számítástechnikai alapismeretek

A bit fogalma, számrendszerek.

A bit fogalma

- ❖ A **bit** az információ mértékegysége.
- ❖ A számítógép az információt a bit két állapotának sorozatával, a bitek sorozatával képes tárolni. Ez a bináris, azaz a kettes számrendszerrel ábrázolható.
- ❖ A **bit**-nek két állapota van:
  - 1 = igen**, (van feszültség)
  - 0 = nem**, (nincs feszültség).
- ❖ **1 BIT** értéke tehát **0** vagy **1** lehet.

- ❖ **8 BIT** -ből álló információs egységet **BYTE**-nak (bájtnak) nevezünk.
- ❖ **2 byte**-ból álló információs csoportot **szónak**, vagyis **WORD**-nek szoktuk nevezni (a szó tehát 16 bit-ből áll, ez 80286 processzorok szó hossza).
- ❖ A **dupla szóhosszal** dolgozó processzorok **32 bit**-tel dolgoznak.

A byte többszöröse

- ❖ 1 Kbyte = 1024 byte = 2^{10} byte
- ❖ 1 Mbyte = 1024 Kbyte = $2^{10} * 2^{10} = 2^{20}$ byte
- ❖ 1 Gbyte = 1024 Mbyte = $2^{10} * 2^{10} * 2^{10} = 2^{30}$ byte
- ❖ 1 Tbyte = 1024 Gbyte = $2^{10} * 2^{10} * 2^{10} * 2^{10} = 2^{40}$ byte

A bináris számrendszer

- ❖ A byte -ot a kettes szám hatványaival ábrázoljuk:

2^7	2^6	2^5	2^4	2^3	2^2	2^1	2^0
128	64	32	16	8	4	2	1

Egy byte ábrázolása

8 bit, vagyis egy Byte

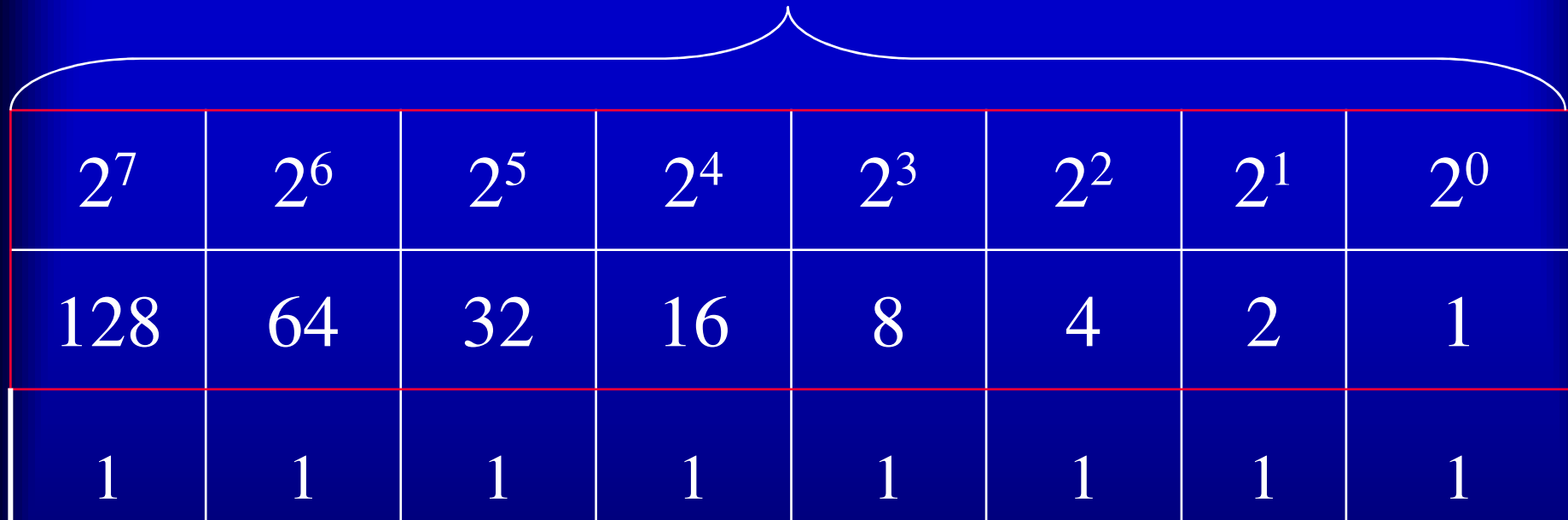
2^7	2^6	2^5	2^4	2^3	2^2	2^1	2^0
128	64	32	16	8	4	2	1
0	0	0	0	0	0	0	0

$$0 + 0 + 0 + 0 + 0 + 0 + 0 + 0 = 0$$

A byte értéke decimális (10-es) számrendszerben: 0, mivel egyik bit sincs bekapcsolva, így értékeinek összege 0

Bináris szám ábrázolása

8 bit, vagyis egy Byte

A diagram illustrating the structure of a byte (8 bits). A large white curly brace is positioned above a table, spanning all eight columns. The table has three rows and eight columns. The first row contains powers of 2 from 2^7 to 2^0 . The second row contains the corresponding decimal values: 128, 64, 32, 16, 8, 4, 2, and 1. The third row contains the value 1 in every column, representing all bits being set to 1.

2^7	2^6	2^5	2^4	2^3	2^2	2^1	2^0
128	64	32	16	8	4	2	1
1	1	1	1	1	1	1	1

$$128 + 64 + 32 + 16 + 8 + 4 + 2 + 1 = 255$$

A byte értéke decimális (10-es) számrendszerben: 255, mivel minden bit be van kapcsolva, így értékeinek összege 255

Hexadecimális számsor

❖ Számsorok:

– Decimális

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

– Hexadecimális

0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, A, B, C, D, E, F

Egy byte hexadecimális számokkal

2. négy bit	
1	* 16=16
2	* 16=32
3	* 16=48
4	* 16=64
5	* 16=80
6	* 16=96
7	* 16=112
8	* 16=128
9	* 16=144
A	* 16=160
B	* 16=176
C	* 16=192
D	* 16=208
E	* 16=224
F	* 16=240

Szorzók →

1. négy bit

1
2
3
4
5
6
7
8
9
A
B
C
D
E
F

Példák:

$$11_h = 1*16 + 1 = 17$$

$$1A_h = 1*16 + 10 = 26$$

$$2A_h = 2*16 + 10 = 42$$

$$9B_h = 9*16 + 11 = 155$$

$$AA_h = 10*16 + 10 = 170$$

$$FF_h = 15*16 + 15 = 255$$